

Nove ilahije i kaside Džemaludina Latića

DUŠO DRAGA, HALALOSUM

*Dušo draga, zar odlaziš,
Svome Dostu zar polaziš
Ko musafir, na tabutu?
Ostavljaš me u bebutu
Na 'vom sv'jetu, uplakana,
Bez ijednog b'jela dana...*

*Dušo draga, halalosum,
Evlijama – selam olsun,
Nefsu tvome sad Bajram je,
Teško onom ko ostaje...
Zar dunjaluk tolko traje:
Bio – proš'o...b'jel behar je?!*

*Gorka mi je svaka zora...
Gdje da nađem razgovora
Kad poteku svi ezani
I zapljučte šadrvani...?
Baško da me zovne neko
Iz sobice, a daleko...*

*Junus-Džemal suze lije:
Na 'vom sv'jetu pusto mi je.
Jednog Dosta još imadem
Kome mogu kazat jade,
Ko razgoni srcu tugu
I razdani noću dugu...*

MERHABA, EJ, NAŠ RESULE

*Merhaba, ej, naš resule,
iz mog srca iskrena!
Prva dušo iz Ezela
što se voliš ko zjena!*

*Putovođo pod bajrakom
kao trava zelena,
svih nebijja i evlija
ahmedijo svijena! (2x)*

*Merhaba, ej, čisto biće,
oba sv'jeta merdžane,
ej, svjetiljko u tminama,
svih bolova dermane!*

*Povjetarče s kim mirišu
naše krošnje sve grane,
cv'jete bašče raznobojne,
ponosni faslidžane! (2x)*

*Merhaba, ej, česmo s Arša
Božijega rahmeta!
Ej, najdraži muštuluče
našeg dragog Ummeta!*

*Merhaba, ej, prva bino
medinskoga devleta!
Najsjajniji safijane
gizdavoga Dženneta! (2x)*

*Šefadžijo, toplo sunce
i Mjesečev nježni sne,
uvedi nas međ gazije
i šehide mirisne,*

*povedi nas ko ashabe
kroz Kapije svjetlosne
kad zašumi Tuba lišće
i rijeke mošusne! (2x)*

UZMI ABDEST, KLANJAJ NAMAZ

*Dragi brate, što tuguješ, La ilahe illellah,
Srce svoje bolom truješ, La ilahe illellah,*

*Šejtan te je saletio, La ilahe illellah,
Pa si nadu izgubio, La ilahe illellah,*

*Božji rahmet - koliki je, La ilahe illellah,
Veći nego ovaj svijet, La ilahe illellah,*

*Uzmi abdest, klanjaj namaz, La ilahe illellah,
Pridruži se sufijama, La ilahe illellah,*

*Zbac' sa sebe otu moru, La ilahe illellah,
I predaj se razgovoru, La ilahe illellah,*

*Sa Allahom, zikrullahom, La ilahe illellah,
Na divanu razdraganu, La ilahe illellah,*

*Da ti srce izliječi, La ilahe illellah,
Onom Svojom derman riječi, La ilahe illellah,*

*Doć' će vakat umirati, La ilahe illallah,
Pa Dvojici dževap dati, La ilahe illellah,*

*Đe je otac, đe je mati, La ilahe illellah,
Kad te počnu pretresati, La ilahe illellah,*

*Junus-Džemal govori ti, La ilahe illellah,
Din-imanom se okiti, La ilahe illellah,*

*Pa će ishod sretan biti, La ilahe illellah,
Moj akrane plemeniti, La ilahe illellah.*

DRAGI SVOJOJ DRAGOJ LASTI...

*Dragi svojoj dragoj lasti
o ljubavi govori:
"Nikad nećeš, moja draga,
saznat kol'ko te volim!"*

*Kad bi rekla da ti srušim
kubbe ove džamije,
vallahi bih srušio ga
na glavu sahibije!"*

*A to sluša car Sulejman,
govor ptica razumi:
"Dođi, vamo, o, ašiče,
kažider šta naumi!"*

*"Sultan – care Sulejmane,
nemoj mene kazniti,
jer ašikov govor samo
draga može shvatiti!"*

*Mi ašici ko šehidi
od ljubavi mrijemo!
Izvan znanja i razuma
zborimo šta snijemo!"*

*Na ovo se car nasmija
pa ašik lasti reče:
"Ašikujte pod kubbetom
svako jutro i večer!"*

DOĐI, VIDI AŠK ŠTA ČINI

Po Yunusu Emreu

*Nošen vjetrom, plešem, gorim,
ašk mi moje t'jelo smori,
gubim pamet, ah, šta zborim?
Dođi, vidi ašk šta čini!*

*Đahkad kao labor pirim,
đahkad krila nebom širim,
đahkad ko val na pučini...
Dođi, vidi ašk šta čini!*

*S ovog sv'jeta podigni me,
uplakana zagrlj me,
Tvoj povratak veseli me...
Dođi, vidi ašk šta čini!*

TÚBA

*Tuba, Tvoja ašlama zasađena!
O, Tuba, nad Džennetom raskriljena!
O, Tuba, sa kor'jenom od Ridvana!
O, Tuba, sa kor'jenom od Ridvana,
vrelom tesniskim ti si zasladađena,
vrelom tesniskim ti si zasladađena!*

*Tuba, mivka Tuba,
nad dvorcima zelenim,
slatki zendžebile,
natoči se i meni!
Slatki zendžebile,
natoči se i meni!*

*Tuba,
Tuba,
Tuba, mošus medeni!*

*Tuba, kada Resul te naš osejri,
o, Tuba, ti ćeš liščem zatreperi?!
O, Tuba, i svoje ćeš šerbe liti!
O, Tuba, i svoje ćeš šerbe liti,
svim džennetlijama ćeš grane sviti,
svim džennetlijama ćeš grane sviti!*

*Tuba, mivka Tuba,
nad dvorcima zelenim,
slatki zendžebile,
natoči se i meni!
Slatki zendžebile,
natoči se i meni!*

BILALOVA TUGA ZA RESULOM

I

*"Ya, Resule, naš imame, gdje si da nas vidiš ti?! (2x)
Otkad s ovog sv'jeta ode, Bilal ezan ne uči!" (2x)*

*"Kad ustanem da ezanim, (2x)
žal duboki svlada me!
Bez Resula ovaj sv'jet mi kao bezdan taman je!" (2x)*

*Ya, Resulallah, ya, Habiballah! (2x)
Ya, Resul, ya, Habib, ya, Nebijallah! (2x)*

II

*Dođe Omer i Ubejda, svaki želju kazuje:
"De, zauči, o, Bilale, nek se Resul raduje!*

*Allah nas je počastio,
Quđs-i šerif dao nam:
Zemlju Isre i Miradža danas prima din islam!"*

III

*I kad Bilal nad Qudusom pusti svoj glas žalosni,
ashabima uspomena očne kapke orosi.*

*"Nek ti Allah vel'ki dadne,
najdraži mujezine,
da zaučiš kad se Tuba nad Kevsrom savine!"*

YA, SULTAN, MEHMED FATIH

*Kad do Bosne doš'o si ti,
sa svojim pirom, evlijom,
pred sabah si, čelebijo,
duboki sanak usnio!*

*Ya, sultan, Mehmed Fatih,
sretnu si zemlju vidio!*

*Islam će u njoj ostati
abir-zemanu do kraja!
Na čenaru teškom stenje
đulistan šaren, iz raja!*

*Ya, sultan, Mehmed Fatih,
inna fetahna naše je!*

*Pejgamber naš rek'o je:
"Onom ko Stambol otvori...!"
Njegov halifa – to si ti,
o, imenjače pravedni!*

*Ya, sultan, Mehmed Fatih,
nek ti je rahmet veliki!*

SVAKU NOĆ VEČERAM S BEZM-I ELESTA

*Zavoljeh Tebe ja, u ašku nestah!
Svaku noć večeram s Bezm-i elesta!
Šeri'at, tarikat – napitak moj je,
hakikat, ma'rifet – od meda to je!*

*Ništa me ne pitaj, odavdje nisam;
stranac sam, ko Mjesec, dalek i blizak!
Šeri'at, tarikat – napitak moj je,
hakikat, ma'rifet – od meda to je!*

*Sulejman poznaje jezik svih ptica;
bez našeg jezika je neznalica!
Kad Junus i Džemal s hudhudom zbore,
Belkisa od zlata napušta dvore!*

VJETRI HUJE ŠAROM – PLAJNOM

*Vjetri huje Šarom – plajnom,
s dalekog se puta vrate!
Vijavica snijega vitla,
u dolini behar cvate!*

*Allah, Allah, illellah,
Muhammedun resulullah!*

*Vjetri huje Šarom – plajnom,
plač majke Begzade huji:
pet sinova pronašla je
u mećavi, u holuji!*

*Allah, Allah, illellah,
Muhammedun resulullah!*

*Pet sinova ubiše joj
na vrhu planine Šare!
Kaburova pet kopaše
Begzadine ruke stare!*

*Allah, Allah, illellah,
Muhammedun resulullah!*

*Vjetri huje Šarom-plajnom,
krici ptica sa visina!
Veliko je srce majke,
veće nego Šar-planina!*

*Allah, Allah, illellah,
Muhammedun resulullah!*

KAD ZAUČI ZEBUR SVOJ

*Kad zauči Zebur svoj
vjesnik Davud, ya, Allah,
oblije ga hladan znoj
od uzdaha: Ya, Allah!*

*I planine zabuče,
Zebur s njime sve uče!
Janje, lane I tiče
“Ya, Hu” (“Allah”) poviče!*

*Kad zauči Zebur svoj
vjesnik Davud, ya, Allah,
pod oblakom krilat roj
stane kličući: Ya, Allah!*

*Kad zauči Zebur svoj
vjesnik Davud, ya, Allah,
stane r'jeke tihe tok
zbog žubora: Ya, Allah!*

Nove pjesme Aziza Kadribegovića

UVODNA PJESMA

*U nama odzvanja tamna, bolna jeka
Dok nas promatra ružno lice vijeka.*

*Kao mravi straha ispod kože gnjile
Sa strepnjom i nadom i pitanja mile:*

*Jesmo li sok korijena što se mišlju blista
Kako dospjeti do zelenog lista;*

*Ip' smo samo mutne, nabujale vode
Što im tok u trošnu, sivu zemlju ode?*

*Sanjamo li zalud prostore slobode
Dok miševi smrti svuda kolo vode;*

*I dok tetura ptica naše duše
Među zidovima što nas stiskaju i guše?*

*U nama odzvanja bolna, tamna jeka
Dok promatramo ružno lice vijeka.*

*I vidimo sebe sa glavom na panju
I sjenku što drhti - sve tanju i manju.*

*Vijek se ovaj k'o trošni brod ljulja -
Čovjekova sjenka po njemu baulja.*

VATRA SA OGNJIŠTA KOLIBE

*Vatro toplo srce kolibe golubice
Zametene životom kosmičkom olujom*

*Ti kucaš u svim vremenima
I daješ joj oblik očvrslu misao*

*Iz tvoga pepela izlazi hljeb
I proključava ptica naše gladi*

*Dok bakrač diše vreloom pjenom mlijeka
Nad kojom se grije prozebla nam duša*

*A mistični zanos zemlje zanos rijeke
Iz plavičaste tame tvojih ćoskova struji*

*Majka kao uvijek nadnesena iznad svega
Sa vječito stim brižnim licem*

*Opijeni gledamo pozorište sjenki
Što se vještaju o brvna i naše trepavice*

*Dok nebo kao tat proviruje zvijezdom
I krađe nam slatko voće sna i snage*

*Tu smo u gnijezdu jajetu obliku sreće
U središtu svijeta materici zemlje*

U Kolibi Bajci

*Na čijem se ognjištu nalazi dragulj
Kroz čiji plamen prolazimo kao meleci*

MEZARJE

*Stisnuto između kuća
Stisnuto između svijeta*

*Od dana kada progledamo
Iz oka nam ne izlazi*

*Cvjetajuć bijelim cvijetom
Po ovom tavnom svijetu*

*Bašluci ispod prozora
Bašluci između temelja*

*Mirišu bjelinom košulja
Mirišu vedrinom kosidbe*

*Škaklje nas ispod pazuha
Svojim kamenim zvucima*

*Dječaci davno usnuli
Snom nam se svojim javljaju*

*Kasne na ručak večeru
Kasne na tajne skupove*

*Kucaju nam na vrata
S nama u krevet liježu*

*Zovu nas svjetlom s one strane
Što nam se čini najdalja*

*Cijelog života mi se spremamo
Ići im u pohode*

ALIPAŠINA DŽAMIJA

*Sva od bijele
molitve*

*I vzdaha što vežu
zidove*

*Ni na nebu
ni na zemlji*

*Jabuka svjetlosti
kroz koju*

Džennet miriše

NOĆ KADR

*Te noći meleci silaze
u pratnji tibe svemirske muzike*

*U njoj se sastaje hiljadu mjeseci
i čovjekov san u kome treperi vječnost*

*Samo čista duša začuje
šum njihovih krila*

*I svjetlost obasja iznutra
sve stvari i želje da se dosegne smisao*

*Noć se rasprskava bjelinom kamenja u vatri
dok zvijezde padaju*

*Zlatne i blistave
kao lišće u jesen*

*Onda se otvara nebo
Sretan je ko to vidi
Jer je vidio džennet
i svoju smrt
Te noći sigurnost je
sve do zore*

SVETO SIROMAŠTVO

*Tako je dobro pisati na pijesku
dok nas okružuje pustinja*

*Biti živo ostrvo
krbko stablo riječi*

*Kao glad naseljavati prazninu
kao vrijeme šutnjom*

*Sijati riječi u vjetar
u dubinu*

Dok nas pohodi oblik

*Dok se ogledamo u nebu
u bezmjerju duše*

*Oslobođeni stvari
oslobođeni svijeta*

*Puni svoje
nevidljive sjenke*

II

*Nama ne pripada ništa
osim velike
prevelike
smrti*

*Al mi pripadamo svemu
daljini i vjetru
moru pješčanom*

*Sjemenju pustinje
što nas obuhvata
svojom unutrašnjom vatrom*

*Riječima što nas zaboravljaju
što nam se nikada
ne vraćaju*

*Tako je dobro pisati na pijesku
koži pustinje
vlastitom tijelu*

*Putovati tragom nesna
tragom daha
što liniju tavnih slova
produžuje*

*Dok se pijesak javlja u krvi
otvrde suze zemlje
zlatno zrnavlje
vremena*

*Dok činimo sedždu
i ulazimo u sebe
kao u bladovinu
zelene šume*

*I udišemo ozon
bezbrižni
kao po rođenju*

GLUHO DOBA

*Čelične ale drumom
Čelične ptice nebom*

*Opor je jezik metaka
Glubo je doba baruta*

*Životi kao zastave
Životi kao košulje*

*Sivo je nebo od slutnje
Siva je misao strijepnje*

*Ko iznemogla starica
Zemlja nam evo drhturi*

*Čelične ptice nebom
Čelične ale drumom*

*Ni krik se ljudski ne čuje
Od toga strašnog zveckanja*

SOFRA

Poredani oko sinije, oko svijeta,
gladnim očima gutamo sve. Putujemo
kroz mirise, kroz zelene tunele sna.
Već opijeni, obasuti poljupcima
onih što će tek da se rode
iz pogače zlatne. Iz naših praznih
ruku. Koje dodiruju budućnost
ali ne i dubinu gladi.

Poredani oko sinije, oko svijeta,
šareni leptiri oko svjetla. Zvukom
kašike vezani za stvarnost, za svoju
utrobu praznu. Plovimo daleko, odlazimo
neslućenim putovima. Dok se sitna čeljad
rađa kao zimski dani. I okružuje siniju
zidom plača.

Tu se događa sve : ratovi, ljubavi, ubistva,
zemljotresi. Sve je zapisano pod korom
hljeba. U ruci pruženoj prema Izvoru.
Očima koje objedinjuju svetost
svjetlosti hrane.

Za sofru sjedamo mladi i gladni
a ustajemo stari i siti,
ako ne i mrtvi.

DRVO, STABLO

Zelena vatro moga tijela
dušo prolistala u oblik
sanjam tvoj mir
kao svoju bolest
bijelu plahtu drhtaja
u crnom svijetu

Geometrijo pravde
formulo puna zavičaja
ti rasteš u zemlju i nebo
dok mi urastamo
u zvijezdu padavicu
u vjetar što nas rasijava
kao pijesak pustinjski
kao govor

Topla ptico zemlje
otvrdla krvi
oblak miriše tvojim zrijeanjem
dok te misao cvijeta
tajno nadgovara
šapućeš sa smrti
lozinku poznanstva

Suštino košpice plode
od čijeg znanja puca zemlja
trudni nebo
dolazim tebi na nauk ptice
na nauk vjetra
kako biti lijepa riječ
mirom ispunjena

Dolazim tebi na nauk duše
moj veliki znaku
iz džennetskog vrta
i utječem se
od prokletstva vremena

ZIMA

Bjelina se
bijelo bijeli
sa nekim
malo tamnim
varijacijama

II

Majčine ruke na vimenu
plamenovi jomuže
tibi govor pjene
šustavo neuhvatljivo vrijeme
modrina prvotni izvor
iz nabreklih kravljih sisa
uranja glava dječaka
u vreli okean dojki

Dok svila sjećanja na zimu
veze sunčanu arabesku

III

Lagabni
 očišćeni
 od svih grijehova zemnih
 tijela više nema
 u toj bjelini
 samo čistota
 sveobuhvatnog duha
 vlada

IV

Strah od bjeline
 papira
 zima buduće rečenice
 bjelina pustinje
 još neizgovorene
 riječi

pahulje zebnje
 mekko dotiču nam oči

V

Velike su oči tišine
 dok ih cjeliva sjaj
 novog bića
 dok ih ljubi
 bliski vjetar radosti

Na koju stranu lice
 na koju stranu srce
 u pjesmi na izvoru

Zima dolazi iznutra
 i prvo se krv zaledi

IV

Tek u njenom dekoru
 vidimo
 koliko su
 naše prilike
 crne

NAD MEZAROM PRIJATELJA

Između mene i tebe je samo
 san Samo krik Zemljina košulja
 koja dogorijeva na nazduhu Na
 vreloj čežnji Za Nečim

Putniče ka središtu Nemušta
 travko Hoće li ikada progovoriti vrijeme
 I stvari iziđi iz svoje tamnice Iz
 privida riječi
 Iz zanosa kojim ih okružujemo

Kako se sjećati života Kao ptice
 il kao rijeke Smrti ponornice
 Dok ulazimo u tebe nevidljivu Mi
 plivači s druge strane bola
 Stalno odgonetajući srebrnu
 travu svijeta

Zemlja je zvijezda koja blista
 u našoj krvi Dok je zapljuskuju
 obale nesna Obale tajne koja se
 životom kuša Vrelim znojem neznanja
 Bajkom u kojoj cvjetaju tragovi
 Nas nerođenih

Smrti budućnosti divna Suštino
 zavičaja Zujem bešike putove
 što nam vraćaš Gdje smo na kojoj
 strani Tame Svjetlosti Smisla
 Ledena kišo što padaš iznutra
 Kaži

Dok po đerđefu kože Tog platna
 svijeta vezeš žmarcima znake i
 pjevaš jezom Od koje se
 čitav kosmos stresa

Između mene i tebe je
 samo san Samo krik Zmijin svlak
 koji dogorijeva na vazduhu
 Na vreloj čežnji
 Za Nekim